



ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ- ΙΟΝΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Έλλη Σαχινίδου, ΑΜ Ξ2020103

Θέμα πτυχιακής: Λογοτεχνική μετάφραση από τα αγγλικά στα ελληνικά (ευθεία μετάφραση)

Τίτλος πτυχιακής εργασίας: “If we were villains” M.L. Rio

Επιτροπή εποπτείας: Πασχάλης Νικολάου

Β' επιβλέπων: Γεώργιος Κεντρωτής

Κέρκυρα- Σεπτέμβριος 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε από τη φοιτήτρια του τμήματος ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας Έλλη Σαχινίδου με αριθμό μητρώου Ξ2020103 κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2024, υπό την εποπτεία του κ. Πασχάλη Νικολάου και του κ. Γεωργίου Κεντρωτή (Β' επιβλέπων).

Η παρούσα εργασία έχει ως θέμα τη μετάφραση αλλά και τον σχολιασμό ενός λογοτεχνικού αποσπάσματος. Το απόσπασμα που επιλέχθηκε να μεταφραστεί από τα αγγλικά στα ελληνικά, και έπειτα να ακολουθήσει εκτενώς η ανάλυση του, αποτελεί κομμάτι του βιβλίου 'If we were villains' της M.L. Rio. Πιο συγκεκριμένα, μεταφράστηκαν οι σελίδες 180 -από τη πρώτη σκηνή- έως και τα μέσα της σελίδας 195, έκτασης περίπου τεσσάρων χιλιάδων λέξεων. Έπειτα από προσωπική έρευνα, διαπιστώθηκε πως το παρόν μυθιστόρημα δεν έχει μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα, με αποτέλεσμα η παρούσα πτυχιακή εργασία να θεωρείται πρωτότυπη.

Σχετικά με τη συγγραφέα του βιβλίου, η M.L. Rio γεννήθηκε στο Miami και μεγάλωσε στη Βόρεια Carolina από γονείς που κατάγονταν από τη California. Πέρασε μεγάλο μέρος της ζωής της να χάνεται σε διάφορους φανταστικούς τόπους από βιβλία επιστημονικής φαντασίας, όπως αυτά των J. R. R. Tolkien και της J.K Rowling. Κάποια χρόνια αργότερα αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο της Βόρειας Carolina στο Chapel Hill με πτυχία στην αγγλική γλώσσα, τη δραματική τέχνη αλλά και τη δημιουργική γραφή. Ήταν προφανές, πως πάντα ήταν το ταλέντο της το να διηγείται ιστορίες. Μάλιστα, η συγγραφική της καριέρα ξεκίνησε με τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό 'Reading Rainbow's Young Writers and Illustrators' μόλις στη πρώτη τάξη έχοντας καταφέρει να γράψει τη πρώτη της ιστορία, η οποία σχετιζόταν με ένα κορίτσι αρκετά έξυπνο, που είχε ως κατοικίδιο έναν δράκο και το έκρυβε από τους γονείς της όπως και από τις αρχές για να το προστατεύσει, οι οποίες πολύ πιθανόν να ήθελαν να επωφεληθούν από αυτό, μιας που αποτελεί βιολογικό θαύμα. Τη πρώτη της νουβέλα, φαίνεται να τη ξεκινάει στα δώδεκα μόλις χρόνια της και να την ολοκληρώνει στα δεκατέσσερα της, πιστεύοντας ότι δεν ήταν αρκετά καλή, με αποτέλεσμα, να ξεκινάει ολοταχώς να γράφει κάτι άλλο. Την ίδια χρονική περίοδο, ξεκίνησε να εξερευνάει τόσο τη ζωή ως συγγραφέας όσο και τη ζωή ως ηθοποιός. Έτσι, έπειτα έκανε το ντεμπούτο της με τον ρόλο του Rumpelstiltskin. Στην ηλικία των δεκατεσσάρων

ανακάλυψε το μεγαλείο της συγγραφής του Shakespeare και έπαιξε πληθώρα ρόλων από τα έργα του, από τον όχι και τόσο γνωστό Richard III μέχρι και τη βασίλισσα Titania από το όνειρο θερινής νυκτός. Η ίδια μάλιστα, έχει στη κατοχή της Master σε σπουδές επάνω στα έργα του Shakespeare από το King's College London και το Shakespeare's Globe.

Σχετικά με το μυθιστόρημα 'If we were villains', αποτελεί νουβέλα όπου εκδόθηκε για πρώτη φορά το 2017 από τον εκδοτικό οίκο Flatiron books. Το μυθιστόρημα αφορά έναν μυστήριο δολοφονίας, με πρωταγωνιστή τον Όλιβερ Μαρκς- πρώην ηθοποιό- και λαμβάνει χώρα στο ωδείο Dellecher Shakespeare κατά τη διάρκεια του τέταρτου και τελευταίου έτους του στο ωδείο. Ο ίδιος ομολογεί για τον φόνο του Ρίτσαρντ Στιρλινγκ και καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης δέκα ετών. Έχοντας ολοκληρώσει τη ποινή του, αποχαιρετάει τον άνθρωπο που τον έβαλε φυλακή, τον ντετέκτιβ Κόλμπορν, ο οποίος έβγαινε σε σύνταξη. Προτού γίνει αυτό όμως, ήθελε να ξέρει τι πραγματικά συνέβη μια δεκαετία πριν, καθώς δεν είχε πιστέψει ολοκληρωτικά την ομολογία του Όλιβερ. Στο απόσπασμα που επιλέχθηκε προς μετάφραση αλλά και σχολιασμό, παρουσιάζεται η συζήτηση μεταξύ των φίλων σχετικά με τη δολοφονία του Ρίτσαρντ. Διευκρινιστικότερα, υπάρχει μια έντονη συζήτηση μεταξύ της παρέας, καθώς προσπαθούν να αντιληφθούν πως πραγματοποιήθηκε ο φόνος και από ποιον αλλά και να κερδίσουν χρόνο πριν φτάσει η στιγμή της ανάκρισης από τον ντετέκτιβ Κόλμπορν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

‘Εάν ήμασταν οι κακοί της ιστορίας’

Σκηνή πρώτη

Ο Ρίτσαρντ είχε φτάσει προς το μέρος μας και έβγαλε τον κόσμο από τη τροχιά του. Όλα έγερναν, χιμούσαν προς τα μπρος. Μόλις αυτές οι τρεις λέξεις-‘είναι ακόμα ζωντανός’- βγήκαν από το στόμα του Τζέιμς, όπου έτρεχε μέχρι το τέλος της αποβάθρας.

‘Ρίτσαρντ!’ Είπε η Ρεν βραχνά, ήχος ακούσιος και κατ’ εξακολούθηση- σαν βήχας. Ο ξάδερφος της κείτονταν σπασμωδικά στο νερό, με το έντονο κόκκινο αίμα να αναβλύζει από χείλη του καθώς το ένα χέρι ψηλαφούσε προς το μέρος μας.

‘Τζέιμς!’ η τσιριχτή και αναστατωμένη φωνή του Αλεξάντερ, διαπέρασε το σκοτάδι. ‘Ολιβερ, πιάσε τον!’ Σκόνταψα έτσι πως έτρεχα με ταχύτητα, με τα πόδια να χτυπούν στις βρεγμένες σανίδες, κυριευμένος από τον παράλογο φόβο πως ο Τζέιμς θα έπεφτε στο νερό και θα επέτρεπε στον Ρίτσαρντ να τον τραβήξει κάτω.

‘Τζέιμς!’ Τα δάχτυλα μου έξυσαν το πίσω μέρος του σακακιού του, όμως δε κατάφερα τίποτα. ‘Σταμάτα!’ Έκανα ακόμα μια ριψοκίνδυνη προσπάθεια να τον πιάσω και εντέλει τον έπιασα αδέξια γύρω από τη μέση. Έχασε την ισορροπία του και βγήκε μπροστά με μια κραυγή έκπληξης. Για μια τρομερή στιγμή το νερό βιάστηκε να μας συναντήσει, αλλά μόλις λαχάνιασα, έτοιμος να πέσω κάτω, ο Τζέιμς χτύπησε πρώτα στην αποβάθρα και έπεσα πάνω του. Ο πόνος φοβερός από το κούτσεμα, αλλά δεν την άφησα να φύγει, ελπίζοντας πως το ύψος θα ήταν αρκετό να τον κρατήσει κάτω.

Η Ρεν προσπάθησε να με φωνάξει ξανά, αλλά φίμωσε και κατάπιε τη φωνή της.

‘Μπορείς να μας ακούσεις?’ είπε ο Αλεξάντερ. ‘Θεέ μου, μπορεί έστω να μας ακούσει?’

Το κεφάλι μου κρεμόταν στην άκρη της αποβάθρας, ο παλμός χτυπούσε μεταξύ των κροτάφων μου, και τα μάτια άνοιξαν διάπλατα.

Ο Ρίτσαρντ, μόλις σε απόσταση, ξεροκατάπιε παρά το αίμα που έτρεχε από το στόμα του. Τα άκρα του ήταν λυγισμένα και τεντωμένα γύρω του, σαν ένα πουλί με σπασμένα φτερά, που το

έδωξαν υπερβολικά σύντομα από τη φωλιά, ανέτοιμο να πετάξει. Ο Άμλετ ήρθε στη μνήμη μου. Υπάρχει λέει μια ιδιαίτερη πρόνοια, στην πτώση ενός σπουργιτιού.

‘Δεν είναι νεκρός!’ Στριφογύρισε από κάτω μου.

‘Δεν είναι νεκρός, φύγετε από κει!’

‘Όχι’ είπε απότομα ο Αλεξάντερ. ‘Περίμενε’

Η φωνή της Φιλίππα έσπασε, βαθύτερα από αυτή του Αλεξάντερ.

‘Ολιβερ!’ Ένωσα τα χέρια της στους ώμους μου, τραβώντας με από την άκρη. ‘Σήκω’ μου είπε, ‘Πάρε τον μακριά από εδώ.’

‘Τζέιμς, έλα τώρα!’ τον έσυρα προς τα πίσω, τραβώντας τον από τα πόδια. Έσφιξε με αδυναμία τα χέρια μου, και για λίγο ανησύχησα πως ίσως έχω σπάσει τα πλευρά του. Πίσω από εμάς, η Ρεν καθόταν στα γόνατα της γκρινιάζοντας, και η Μέρεντιθ έσκυψε δίπλα της έξαλλη. Η έκφραση της έμοιαζε λιγότερο με τρόμο από ότι οργή.

‘Άσε με!’ είπε ο Τζέιμς μισό προσπαθώντας να με σπρώξει. ‘Φύγε!’

‘Όχι, ειδικά αν πας να κάνεις κάτι τρελό!’ είπε ο Αλεξάντερ.

‘Περίμενε ένα λεπτό’

‘Δε μπορούμε να περιμένουμε, πεθαίνει!’

‘Και να κάνουμε τι? Να ορμήξουμε και να τον σώσουμε? Δηλαδή να κάνουμε πράγματα που είναι πάνω από τις δυνάμεις μας? Σκάσε και σκέψου έστω και για ένα γαμημένο λεπτό!’

‘Τι να σκεφτώ?’ ρώτησα ενώ ακόμη κρατάω τον Τζέιμς, χωρίς να είμαι σίγουρος γιατί.

‘Έννοώ.. πως έγινε όμως αυτό?’ ρώτησε γενικά χωρίς να απευθύνεται σε κανέναν ο Αλεξάντερ.

‘Έπεσε.’ είπε η Φιλίππα αμέσως. ‘Αυτός πρέπει να..’

‘Απλώς έπεσε? Πιπ,δες το πρόσωπο του.’

‘Οπότε έσπασε το κεφάλι του πάνω σε κάτι..’ είπε η Μέρεντιθ.

‘Μετά από όσο ήπια, είσαι στα αλήθεια έκπληκτη?’

‘Θεέ μου, Ρίτσαρντ!είπε η Ρεν, θυμωμένα αυτή τη φορά, τρίβοντας με εκνευρισμό τα μάτια της.
‘Ρίτσαρντ, ανόητε!’

‘Ει, σταμάτα το!’ ο Αλεξάντερ τη σήκωσε από τα γόνατά της.

‘Μη κλαις για αυτόν, ήταν δικό του το φταίξιμο’

‘Έχετε τρελαθεί όλοι?’ είπε ο Τζέιμς με βλέμμα απαιτητικό και άγριο κοιτάζοντας τους έναν έναν. Είχε σταματήσει να με σφίγγει, καθώς είχε ξεχάσει πως τον κρατούσα. ‘Πρέπει να τον βοηθήσουμε!’

‘Πρέπει?’ ρώτησε ο Αλεξάντερ, που ενώ περιστρεφόταν, κάνει ένα παρορμητικό βήμα προς το μέρος του. ‘Θέλω να πω..πρέπει πραγματικά?’

‘Αλεξάντερ, είναι ακόμα ζωντανός!’

‘Ναι, σωστά.’

‘Τι?’ ρώτησα εγώ, αλλά κανείς τους δε φάνηκε να με ακούει.

‘Δε μπορούμε απλώς να στεκόμαστε εδώ και να μαλώνουμε σχετικά με το τι συνέβη, πρέπει να κάνουμε κάτι.’ ξεκίνησε να λέει ο Τζέιμς αλλά ο Αλεξάντερ τον διέκοψε.

‘Κοίτα, ξέρω πως έχεις τη παθολογική ανάγκη να παίζεις τον ήρωα, αλλά αυτή τη στιγμή πρέπει να σταματήσεις και να ρωτήσεις τον εαυτό σου εάν αυτό είναι πραγματικά το καλύτερο για όλους.’

Τον κοίταξα επίμονα, συγκλονισμένος.

‘Τι λες?’ Ρώτησε ο Τζέιμς σιγανά, λες και ήδη ήξερε την απάντηση.

Ο Αλεξάντερ στεκόταν με τα μακριά του χέρια να αγκαλιάζουν τα πλευρά του, τινάζοντας τα με ένα είδος τρελής δυνητικής ενέργειας. Έριξε μια κλεφτή ματιά στον ώμο του, που αντανakλούσε στο νερό. Ο τελευταίος σπασμός του Ρίτσαρντ είχε υποχωρήσει και κείτονταν ανήσυχα ακίνητος, λες και παρίστανε τον νεκρό.

Το νερό ήταν λείο και σκοτεινό, σαν βελούδο τώρα εκτός από το αδύναμο φτερούγισμα των εκπνοών του που τον πρόδιδε. Αν είναι να γίνει τώρα-σκέφτηκα- δε μπορεί να καθυστερήσει.

‘Αυτό που λέω είναι να μη κάνουμε τίποτα πριν να έχουμε σκεφτεί πρώτα’ είπε ο Αλεξάντερ, με τον ιδρώτα να λάμπει στους κροτάφους του παρά την ωμή ψύχρα του Νοεμβρίου. ‘Θέλω να πω, δε θυμάσαι πως ήταν τις τελευταίες εβδομάδες? Χτυπώντας μας στη σκηνή, όντας μες στις μελανιές και παραλίγο να σε πνίξει στο Χάλογουιν, και χθες το βράδυ? Με κοίταξε. ‘Εσύ και η Μέρεντιθ?’ Υπήρχε ένας σουβλερός, οξύς πόνος στο στήθος μου.

‘Ο Ρίτσαρντ τρελάθηκε εντελώς. Δεν τον ακούσατε να παραληρεί σχετικά με το τι θα έκανε όταν θα είχε τα χέρια του πάνω σου. Εάν δεν ήταν αυτός στο νερό αυτή τη στιγμή, θα ήσουν σίγουρα εσύ.

‘Έπρεπε να τον σταματήσουμε από το να εισβάλλει,’ είπε η Φιλίππα. Είχα ξεχάσει ότι στεκόταν τόσο κοντά μου, με το ένα χέρι στη πλάτη, μέχρι που μίλησε και ένιωσα το κραδασμό της φωνής της. ‘Παραλίγο να βάλει τον Αλεξάντερ μέσα από τον τοίχο.’

‘Μην ανησυχείτε για μένα. Τι έγινε με τη Ρεν?’ είπε ο Αλεξάντερ αλλά αναφερόταν στον Τζέιμς, και όχι σε αυτήν.

‘Ήσουν εκεί, το είδες.’

‘Τι έκανε?’ ρώτησε η Μέρεντιθ ενώ ο Τζέιμς δεν απάντησε. Η Ρεν έκλεισε με πίεση τα μάτια της.

‘Τι της έκανες?’

‘Προσπάθησε να τον σταματήσει από το να ορμήξει.’ είπε η Φιλίππα μιλώντας σιγανά, σχεδόν ψιθυρίζοντας, λες και ο Ρίτσαρντ υπήρχε περίπτωση να ακούσει. Λες και φοβήθηκε ότι θα τον ξυπνήσει. ‘Την πέταξε έξω στην αυλή. Θα μπορούσε να είχε σπάσει κάθε κόκαλο στο σώμα της.’

‘Πιστεύεις ότι θα σταματήσουν όλα αυτά?’ ρώτησε ο Αλεξάντερ με ένα κραδασμό φόβου στη φωνή του. ‘Πιστεύεις ότι θα τον βγάλουμε από το νερό και αυτός θα είναι μια χαρά και θα είμαστε όλοι φίλοι όπως πριν?’

Μια σύντομη σιωπή του έδωσε απάντηση. *“Αν είναι να γίνει τώρα, δε μπορεί να καθυστερήσει.”*

Ο Αλεξάντερ έβαλε βεβιασμένα, νευρικά το χέρι μέσα στη τσέπη του και βρήκε ένα αποτσίγαρο. Άναψε με τον αναπτήρα και κάλυπτε με τα δάχτυλα του τη φλόγα λες και ήταν κάτι απερίγραπτα πολύτιμο. Με τη πρώτη ανάσα ανατρίχιασε, και όταν ξεφύσησε, η φωνή του ήταν χαμηλότερη τονικά, αν όχι αρκετά σταθερή. *‘Μη το λες δυνατά εάν δε θες. Αλλά πριν πέντε λεπτά όταν νομίζαμε πως ήταν νεκρός, τι ένιωσες?’*

Το πρόσωπο της Φιλίππα ήταν κατάχλωμο, αλλά δε μπορούσες να διαβάσεις τι έχει. Ασημένια δάκρυα λαμποκοπούσαν στο πρόσωπο της Ρεν

. Δίπλα της, η Μέρεντιθ ήταν όρθια και ακίνητη σαν άγαλμα. Ο Τζέιμς στεκόταν μετέωρος ανάμεσα σε εκείνη και εμένα, με το στόμα ανοιχτό με έναν άθλιο, παιδικό τρόπο. Γύρω μας οι μαύρες σιλουέτες των δέντρων στεκόταν τρομακτικά ίσιες και ακίνητες, και λεπτά σύννεφα κρεμόταν στον γαλακτώδη ουρανό, σαν καπνός. Ο κόσμος δεν ήταν πλέον σκοτεινός. Ένα ψυχρό φως είχε σπάσει και είχε μαζευτεί χαμηλά στον ορίζοντα, περιφέροντας την ερημιά μεταξύ της νύχτας και της μέρας. Ανάγκασα τον εαυτό μου να κοιτάζει τον Ρίτσαρντ. Αν ανέπνεε δε μπορούσα να τον ακούσω, αλλά ακόμα και μέσα σε αυτή τη σιωπή γρύλιζε, με τα δόντια γυμνά και γεμάτα αίμα. Το ένιωσα στην άκρη της γλώσσας μου, τον καταναγκασμό να ομολογήσω ότι εκείνη την επικίνδυνη στιγμή που ένιωσα ότι ήταν νεκρός, το μόνο που θα ένιωθα πραγματικά ήταν ανακούφιση.

‘Οπότε?’ είπε η Μέρεντιθ και έδειξε κάπως ότι μιλούσε εκ μέρους όλων μας. Η θέρμη και η ζωντάνια της είχαν πλέον φύγει, και υπήρχε κάτι στο πόσο ψυχρά νηφάλια και σταθερή έδειχνε όπου με έκανε να νιώσω βελονιές στη σπονδυλική μου στήλη. *‘Τι προτείνεις να κάνουμε?’*

Ο Αλεξάντερ σήκωσε τους ώμους, και υπήρχε κάτι τρομερά σημαντικό σε αυτή την απλή, χωρίς νόημα χειρονομία. *‘Τίποτα.’*

Για αρκετή ώρα, κανείς δε μίλησε. Κανείς δε διαμαρτυρήθηκε. Έμεινα έκπληκτος από την επιφυλακτικότητα τους μέχρι που συνειδητοποίησα πως ούτε και εγώ είχα μιλήσει.

Η φωνή του τελικά ανατάραξε τη νεκρική σιγή που επικρατούσε. *‘Πρέπει να τον βοηθήσουμε. Πρέπει να το κάνουμε.’*

‘Γιατί Τζέιμς?’ είπε η Μέρεντιθ σιγανά, επικριτικά, λες και την είχε προδώσει κατά κάποιο τρόπο. ‘Πρέπει να καταλάβετε όλοι σας.. δε του χρωστάμε τίποτα.’

Ο Τζέιμς απομάκρυνε τα μάτια του- ίσως από περιφρόνηση, ίσως από ντροπή- και η Μέρεντιθ έστρεψε το ύπουλο βλέμμα της πάνω μου. Κάθε μικρή οικειότητα της προηγούμενης νύχτας μου ήρθε στο μυαλό.. Τα χείλη της επάνω στο δέρμα μου και τα άσχημα δακτυλικά αποτυπώματα του Ρίτσαρντ επάνω στα δικά της, ούτε πιο πειστικά από τα άλλα. Στραβοκατάπια. *Αν είναι να γίνει τώρα, δε μπορεί να καθυστερήσει.*

Ο Αλεξάντερ κινούταν νευρικά, έτοιμος να διακόψει, αλλά έκλεισε το στόμα του όταν μετακινήθηκα, άλλαξα κατεύθυνση και έκατσα μεταξύ του Τζέιμς και των υπολοίπων. Κούνησε απότομα με το βάρος των χεριών μου τους ώμους του. ‘Από τη στιγμή που κανένας άνθρωπος δε ξέρει τίποτα σχετικά με το τι αφήνει, τι πρέπει να αφήνει τις ώρες του ύπνου?’ είπα. Με κοίταξε με αφόρητη δυσπιστία, λες και ήμουν ξένος, κάποιος που δεν αναγνώριζε. Τον τράβηξα μόλις μια ίντσα πιο κοντά, προσπαθώντας να του πω με έναν απίθανο τρόπο ότι ήθελα αυτόν και τους άλλους σώους και μη φοβισμένους περισσότερο από ότι ήθελα τον Τζέιμς ζωντανό, και δε μπορούσαμε να τους έχουμε και τους δύο πια.

‘Τζέιμς σε παρακαλώ. Ας είναι.’

Με κοίταξε για ένα λεπτό ακόμα, και μετά ξανά κατέβασε το κεφάλι του. ‘Ρεν?’ είπε, γυρνώντας τόσο ώστε να μπορεί να την δει από την άκρη του ματιού του. Φαινόταν εξωφρενικά νέα, συγκεντρωμένη μεταξύ της Μέρεντιθ και του Αλεξάντερ, με τα χέρια τυλιγμένα σφιχτά γύρω από το στομάχι της, λες και δε θα μπορούσαν να τα ξετυλίζουν. Αλλά έδειχνε να έχει κλάψει όλη την απαλότητα από τα ψυχρά καστανά μάτια της. Δε μίλησε- απλώς έγνεψε αργά. Ναι.

Κάτι σαν άθλιο γέλιο ξεγλίστρησε από τα χείλια του Τζέιμς. ‘Κάνε το τότε,’ είπε. ‘Άσε τον να πεθάνει.’

Αυτό το άθλιο οπιούχο-αν και απότομο και διαυγές-,με ανακούφισε, τρέχοντας στις φλέβες μου ξανά, πριν όλα μουδιάσουν.

Άκουσα έναν από τους άλλους, ίσως τη Φιλίππα, να ξεφυσάει και ήξερα ότι δεν ήμουν ο μόνος που το ένιωσε. Η ηθική οργή που θα έπρεπε να έχουμε υποστεί, κατεστάλη ήσυχα, σαν μια δυσάρεστη φήμη, πριν προλάβει να ακουστεί. Οτιδήποτε κάναμε – ή το πιο σημαντικό- τι δεν

κάναμε, φαινόταν ότι όσο το κάναμε μαζί, οι ατομικές μας αμαρτίες ίσως μειωθούν. Δεν υπάρχει παρηγοριά όπως η συνενοχή.

Ο Αλεξάντερ προσπάθησε να πει κάτι, αλλά ένας ήχος πιτσιλίσματος μας έκανε όλους να κοιτάζουμε προς στη λίμνη. Το κεφάλι του Ριτσαρντ είχε γύρει προς μια πλευρά, αρκετά χαμηλά έτσι ώστε το νερό να πέφτει στη μύτη και το στόμα του και άφησε ένα σύννεφο σκούρου κόκκινου αίματος γύρω από το πρόσωπο του. Ολόκληρο το σώμα του ήταν σφιγμένο, παγωμένο. Οι μύες στον λαιμό και τα χέρια διογκωμένοι σαν χαλύβδινα καλώδια, αν και δεν φαινόταν να μπορεί να κουνήσει τα άκρα του. Οι υπόλοιποι παρακολουθούσαμε σε κατάσταση αυστηρής παράλυσης. Ακούστηκε ένα μακρινό βογκητό, ο ήχος παγιδεύτηκε κάπως στο σώμα του, ανίκανος να βρει ένα τρόπο να βγει. Ένας τελευταίος μικρός σπασμός τον διαπέρασε, το χέρι που τόσο μάταια απλώθηκε προς τον ήχο των φωνών μας που άνοιγαν σαν λουλούδι. Τα δάχτυλα κάμφθηκαν, και έπειτα έκλεισαν ξανά και οπισθοχώρισαν στη παλάμη. Τότε ήρθε η ησυχία.

Επιτέλους ο Αλεξάντερ γύρισε τους ώμους του προς τα εμπρός και όλος ο καπνός που κρατούσε στα πνευμόνια του απελευθερώθηκε αμέσως. ‘Λοιπόν’ είπε στους υπόλοιπους από εμάς με μια ηρεμία σαν τη λίμνη που βρισκόταν πίσω του. ‘Και τώρα?’

Η ερώτηση ήταν τόσο παράλογη και ο τρόπος που το είπε τόσο γελοία πρόχειρος που έπρεπε να σφίξω τα δόντια μου ενάντια σε μια ψυχωτική παρόρμηση να γελάσω. Οι συμμαθητές μου κινούνταν γύρω μου, στρεφόμενοι προς τα μέσα, δίπλα ο ένας στον άλλον, μακριά από το νερό. Τα πρόσωπά τους ήταν ήρεμα, απαθή, σαν ο πανικός πριν από ένα λεπτό να είχε ξεχαστεί. Δεν υπήρχε λόγος για φασαρία πλέον. Καμία βιασύνη. Δεν μπορούσα παρά να αναρωτηθώ εάν η δική μου έκφραση ήταν τόσο σταθερή, εάν ίσως ήμουν καλύτερος ηθοποιός από ό,τι πάντα πίστευα και κανένας από αυτούς δεν υποψιάστηκε ότι υπήρξε κάποιο άρρωστο, σιωπηλό γέλιο παγιδευμένο στον λαιμό μου.

Φιλίππα: ‘Πρέπει να αποφασίσουμε τι θα πούμε στην αστυνομία σχετικά με το τι έγινε.’

Αλεξάντερ: ‘Σε αυτόν? Ποιος ξέρει. Δεν ξέρω καν που ήμουν το μισό βράδυ.’

Μέρεντιθ: ‘Δε μπορείς να το πεις αυτό. Κάποιος είναι νεκρός και εσύ δε ξέρεις που ήσουν?’

Εγώ: ‘Για όνομα του θεού, δε σημαίνει πως κάποιος από εμάς το έκανε.’

Φιλίππα: ‘Όχι, φυσικά και όχι!’

Εγώ: ‘Ήταν μεθυσμένος. Ήπιε τόσο πολύ που έπεσε στο δάσος.’

Ρεν: ‘Θα θέλουν να μάθουν γιατί κανένας από εμάς δε τον κυνήγησε.’

Αλεξάντερ: ‘Επειδή είναι ένας βίαιος γαμημένος τρελός και σε πέταξε στην αυλή?’

Μέρεντιθ: ‘Δε μπορεί να το πει αυτό, ηλίθιε! Ακούγεται σαν κίνητρο.’

Τζέιμς: ‘Τότε καλύτερα να μην πεις ούτε που ήσουν.’

Μιλούσε τόσο απαλά που σχεδόν δεν τον άκουγα. Παρακολουθούσε τη Μέρεντιθ χωρίς να τα ωραιοποιεί, με το πρόσωπο του λευκό και άκαμπτο σαν γύψο.

‘Συγγνώμη’ είπε, ‘Τι κίνητρο έχω για να σκοτώσω το αγόρι μου?’

‘Λοιπόν, αυτό που θυμάμαι από τη χθεσινή βραδιά είναι το αγόρι σου να σε αποκαλεί τσούλα μπροστά σε όλους και εσένα να τρέχεις στον επάνω όροφο για να εκδικηθείς τον Όλιβερ. Μήπως παρέλειψα τίποτα?’ Κοίταζε πρώτα εκείνη και έπειτα έστρεψε το βλέμμα του σε εμένα, και αυτός ο πόνος στο στήθος επέστρεψε, σαν να είχε πιάσει ένα αόρατο στιλέτο και να το είχε στρίψει ανάμεσα στα πλευρά μου.

‘Κοίτα, έχει δίκιο,’ είπε η Φιλίππα, πριν προλάβει να διαφωνήσει η Μέρεντιθ. ‘Δε ξέρουμε τι συνέβη στον Ρίτσαρντ, αλλά δεν έχει νόημα να το κάνουμε πιο δύσκολο για τους εαυτούς μας. Όσο λιγότερα ειπωθούν, τόσο το συντομότερο θα διορθωθεί.’

‘Εντάξει, αλλά δε μπορούσαμε να αποφύγουμε τον καβγά στη κουζίνα, επειδή το μισό σχολείο ήταν εκεί,’ είπε ο Αλεξάντερ, και έπειτα μου έκανε νόημα από τη Μέρεντιθ. ‘Και κάποιος είδε αυτούς τους δύο ηλίθιους να χαμουρεύονται στο κλιμακοστάσιο.

‘Ήταν μεθυσμένος,’ φώναξε η Μέρεντιθ. ‘Πιο μεθυσμένος από εσένα, και δεν ξέρεις καν που ήσουν.’

Τότε η Φιλίππα μίλησε πιο δυνατά από αυτούς και είπε ‘Όλοι πίναμε, οπότε οποιαδήποτε ερώτηση δε θέλετε να απαντήσετε, απλώς πείτε πως δεν θυμάστε.’

‘Και τα υπόλοιπα?’ ρώτησε ο Τζέιμς.

‘Τι εννοείς?’ είπε η Ρεν. ‘Τα υπόλοιπα. Ξέρεις.. Πριν.’

Η Φιλίππα -ως συνήθως- ήταν η πρώτη που κατάλαβε γρηγορότερα από όλους. ‘Ούτε λέξη σχετικά με το Χάλογουιν,’ είπε. ‘Είτε τη σκηνή της δολοφονίας, είτε οτιδήποτε άλλο.’

Οπότε, τι,’ είπε ο Αλεξάντερ ‘πριν τη χθεσινή βραδιά ήταν όλα καλά?’

Το πρόσωπο της Φιλίππα ήταν εντελώς κενό, και μπορούσα ήδη να την φανταστώ να κάθεται απέναντι από κάποιον νεοσύλλεκτο αστυνομικό, πίσω ίσια, με τα γόνατα ενωμένα, έτοιμη να απαντήσει οποιαδήποτε ερώτηση της έκανε.

‘Ναι, ακριβώς,’ είπε. ‘Πριν από χθες το βράδυ, όλα ήταν καλά.’

Η Ρεν γρατζούνισε τα δάχτυλα των ποδιών της στην αποβάθρα, κοιτάζοντας μακριά, αποφεύγοντας τα βλέμματα όλων. ‘Και αυτό το πρωινό?’ είπε χαμηλόφωνα.

‘Κανείς δε βγαίνει εδώ εκτός από τους επτά μας,’ είπε ο Αλεξάντερ. ‘Οπότε θα πούμε ότι μόλις τον βρήκαμε.’

‘Και τι υποτίθεται ότι κάναμε μέχρι τώρα?’ ρώτησα.

‘Κοιμόμασταν.’ είπε η Μέρεντιθ. ‘Ο ήλιος δεν έχει καν ανατείλει.’ Αλλά καθώς μιλούσε, το διαπεραστικό κάλεσμα ενός πουλιού αντηχούσε ανάμεσα στα δέντρα και ξέραμε πως δε θα αργούσε. Κοίταξα προς το τέλος της αποβάθρας όπου ο Ρίτσαρντ κείτονταν ακίνητος στο νερό, ανίκανος να σπρώξει το φτωχό, πεσμένο σπουργίτι του Άμλετ στο κεφάλι μου. Η ετοιμότητα είναι το παν.

Ο Αλεξάντερ είπε το ίδιο, με πιο απλά λόγια:

‘Τι ώρα είναι? Είμαστε σίγουροι ότι ... τον ξεφορτωθήκαμε?’

‘Όχι,’ είπε η Φιλίππα. ‘Αλλά πριν καλέσουμε την αστυνομία, πρέπει να είμαστε.’

Άλλη μια σιωπή, ήταν αρκετή για να επανέλθει ο φόβος που προσωρινά είχαμε ξεχάσει.

‘Θα το κάνω,’ είπε η Μέρεντιθ. Έσυρε τα δάχτυλα της μέσα από μαλλιά της, και έπειτα άφησε τα χέρια της να πέσουν ξανά στα πλευρά της. Την είχα δει να το κάνει χιλιάδες φορές πριν.. να σπρώχνει τα μαλλιά της πίσω από το πρόσωπο της, να προετοιμάζει τον εαυτό της και να βγαίνει

στο προσκήνιο. Αλλά το να τη βλέπω να εξαφανίζεται μέσα στο παγωμένο νερό, ήταν περισσότερο από αυτό που μπορούσα να αντέξω.

‘Όχι,’ είπα. ‘Θα πάω.’

Όλοι με κοίταζαν λες και έχω χάσει τα λογικά μου εκτός από τη Μέρεντιθ. Ένα είδος απεγνωσμένης ευγνωμοσύνης πέρασε φευγαλέα από το πρόσωπο της, τόσο γρήγορα που σχεδόν δεν το είδα. ‘Εντάξει,’ είπε. ‘Πήγαινε.’

Έγνεψα καταφατικά, κυρίως στον εαυτό μου. Όταν μιλούσα, το έκανα σκεπτόμενος μονάχα εκείνη, όχι τι θα έπρεπε να κάνω στη θέση της. Οι άλλοι απομακρύνθηκαν, αφήνοντας ένα στενό μονοπάτι για να περπατήσω μέχρι το τέλος της αποβάθρας. Στάθηκα μουδιασμένος και ακίνητος για ένα ή δύο δευτερόλεπτα, και έπειτα έβαλα το ένα πόδι μπροστά. Τρία αργά βήματα και τα άφησα όλα πίσω μου. Σταμάτησα, και έσκυψα να βγάλω τα παπούτσια μου. Τρία ακόμα βήματα, και ξεκούμπωσα τη ζακέτα μου και τη πέταξα στην αποβάθρα, και τράβηξα το φούτερ πάνω από το κεφάλι μου. Ο κρύος αέρας διαπέρασε το γυμνό μου δέρμα, και ανατρίχιασα από πάνω μέχρι κάτω. Τα χέρια μου, τα πόδια μου, ακόμα και κάθε τρίχα στο δέρμα μου ήταν όρθια μέχρι τέλους. Τρία ακόμα βήματα.

Η λίμνη δεν είχε φανεί ποτέ τόσο πελώρια, τόσο σκοτεινή ή τόσο βαθιά. Ο Ρίτσαρντ είχε βυθιστεί σχεδόν κάτω από την επιφάνεια, σαν ένα άγαλμα που κατέρρευσε, και μόνο μαρμάρινα θραύσματα αναδύθηκαν: τρία δάχτυλα χαλαρά κυρτά, η κλίση μιας κλείδας και το αισθησιακό στρίψιμο του λαιμού. Απαράλλαχτη μιζέρια. Μια λεπτή μεμβράνη πορφυρού χρώματος, κόλλησε στο δέρμα του, πολύ φωτεινή, πολύ έντονη για εκείνο το μέρος των γκριζών ομιχλών και αειθαλών. Ο φόβος κυρίευσε τη καρδιά μου σε μια ανελέητη λαβή και τη συνέθλιψε σε ένα μικρό, σκληρό εξόγκωμα, σαν κουκούτσι από κεράσι.

Τον κοίταξα μέχρι που σκέφτηκα ότι το αίμα μου θα πάγωνε εάν δε κουνιόμουν. Κοίταξα πίσω για να πω στους άλλους πως δε μπορούσα να το κάνω. Δε μπορούσα να πλησιάσω ούτε μπορούσα να βουτήξω μέσα στο μαύρο νερό, δεν μπορούσα να ακουμπήσω το στραβό του λαιμό αναζητώντας σφυγμό. Αλλά το θέαμα του να ναι μαζεμένοι όλοι μαζί, σαν πέντε παιδιά που φοβούνται το σκοτάδι, βλέποντας με και περιμένοντας ένα είδος επιβεβαίωσης, έκανε τον δικό μου φόβο να δείχνει εγωιστικός.

Κράτησα την αναπνοή μου, έκλεισα τα μάτια μου και κατέβηκα από την αποβάθρα.

Σκηνή δεύτερη

Δύο ώρες αργότερα δεν είχα σταματήσει να τρέμω. Καθήσαμε σε σειρά ο ένας πίσω από το άλλο, απέναντι από τον τοίχο σε ένα διάδρομο του τρίτου ορόφου, όπου ήταν υπερβολικά ζεστά. Μου είχαν δώσει μια κουβέρτα και ένα στεγνό τζιν, αλλά δεν είχα χρόνο να κάνω ντουζ. Χειρότερη από την παρατεταμένη ψύχρα ήταν η αίσθηση του νερού της λίμνης και το αίμα του Ρίτσαρντ να τρέχει στο δέρμα μου. Η Φιλίππα, καθόταν κοντά μου αμήχανα, στα αριστερά μου, σήκωσε το ένα χέρι χωρίς να με κοιτάζει και το τοποθέτησε τόσο ελαφρά στο εσωτερικό του καρπού μου που μετά βίας το ένιωσα. Αυτή, ο Τζέιμς, ο Αλεξάντερ και η Ρεν είχαν ήδη δώσει κατάθεση. Η Μέρεντιθ ήταν στο γραφείο δίνοντας τη δική της, ενώ εγώ περίμενα σε κατάσταση κατατονικού άγχους, να έρθει η σειρά μου.

Η πόρτα άνοιξε με μια βαριά γρατζουνιά και η Μέρεντιθ ξανά εμφανίστηκε. Προσπάθησα ανεπιτυχώς να τραβήξω τη προσοχή της μέχρι που άκουσα τον Χόλινστ να λέει ‘Κύριε Μαρκς.’

Το χέρι της Φιλίππα γλίστρησε από το χέρι μου. Στάθηκα και κινήθηκα προς τη πόρτα με την εύθραυστη, μηχανική κίνηση του Tin Man*1. Σταματώντας στο κατώφλι, κοίταξα ξανά τους συμμαθητές μου. Καθόταν έχοντας στραμμένο αλλού το βλέμμα τους, κοιτάζοντας οπουδήποτε αλλού πέρα από εμένα ή ο ένας τον άλλον εκτός από τον Αλεξάντερ, ο οποίος μου έκανε το μικρότερο μυστικό γνέψιμο. Έσκυψα το κεφάλι μου και μπήκα στο δωμάτιο.

Ήταν μεγαλύτερο από ό,τι περίμενα, όπως η γκαλερί αλλά χαμηλότερης οροφής και όχι τόσο φωτεινό. Τα παράθυρα κοίταζαν έξω από τη μακρά σαρωτική διαδρομή στο μπροστινό μέρος της αίθουσας, η επιβλητική σιδερένια πόρτα υποβαθμίστηκε σε ακανθώδη μαύρα κάγκελα σε απόσταση. Πετάχτηκα καθώς η πόρτα έκλεισε απότομα πίσω μου. Υπήρχαν άλλα τέσσερα άτομα στο δωμάτιο: ο Φρέντερικ, όπου στεκόταν στην άκρη του παραθύρου, ο Χόλινστ, ακουμπώντας τα πελώρια νύχια των ποδιών στο γραφείο με το πιγούνι χωμένο στο στήθος του, η Γκουέντολυν καθόταν πίσω από το γραφείο με τα χέρια στο κεφάλι της, και ένας νεότερος άντρας, με φαρδιούς ώμους, χρυσαφένιο μαλλί και φορούσε μπουφάν bomber πάνω από μια μπλούζα με γραβάτα. Τον είχε ήδη πάρει το μάτι μου κάτω στο κάστρο, πριν μας συγκεντρώσουν στην αίθουσα.

‘Καλημέρα, Όλιβερ.’ Άπλωσε το χέρι το οποίο κούνησα με ιδρωμένα δάχτυλα, συνειδητοποιώντας πως πρέπει να φαίνομαι αμυδρά γελοίος, λόγω του ότι ήμουν με μια

κουβέρτα -που την έφαγε ο σκόρος- να κρέμεται από τους ώμους μου σαν κάπα κάποιου ασώτου ηγεμόνα.

‘Αυτός είναι ο ντετέκτιβ Κόλμπορν,’ είπε ο Χόλινστ. Με κοίταξε προσεκτικά πάνω από την άκρη των γυαλιών του, με μια ασυγχώρητη και αυστηρή έκφραση. ‘Πρόκειται να σας κάνει μερικές ερωτήσεις σχετικά με τον Ρίτσαρντ.’ Η Γκουέντολυν κλαψούρισε και κάλυψε το στόμα της.

‘Εντάξει,’ είπα. Τη γλώσσα μου την ένιωσα σαν γυαλόχαρτο. ‘Δε χρειάζεται να είσαι αγχωμένος,’ είπε ο Κόλμπορν και το ίδιο υστερικό γέλιο που συνέβη πριν δύο ώρες ήχησε στο μυαλό μου. ‘Απλώς θέλω να μου πεις τι συνέβη, και εάν δε θυμάσαι, είναι εντάξει να μου πεις πως δε θυμάσαι. Το να μη δώσεις καθόλου πληροφορίες, είναι καλύτερο από το να δώσεις ψευδείς πληροφορίες.’

‘Εντάξει.’

‘Γιατί δε κάθεται? Ίσως κάνει τα πράγματα πιο εύκολα.’ Έκανε νόημα να καθίσω στη καρέκλα που βρισκόταν πίσω μου. Υπήρχε άλλη μια μπροστά στο γραφείο του Χόλινστ, άδεια.

Κάθισα στη καρέκλα, και αναρωτιόμουν εάν θα εξαφανιζόταν πριν φτάσω εκεί και θα με άφηνε να πέσω κάτω στο πάτωμα. Εκείνη τη στιγμή τίποτα δεν έδειχνε σίγουρο ή σταθερό..ούτε καν τα έπιπλα. Ο Κόλμπορν έκατσε απέναντι μου στην άλλη καρέκλα και έβαλε το χέρι στη τσέπη του. Ξεπρόβαλε το χέρι του ξανά με ένα μικρό μαύρο μαγνητόφωνο, το οποίο τοποθέτησε πίσω του στην άκρη του γραφείου του Χόλινστ. Ήταν ήδη σε λειτουργία, με ένα μικρό εκτυφλωτικό κόκκινο φωτάκι κατά πάνω μου.

‘Θα σε πείραζε εάν μαγνητοφωνούσα?’ ρώτησε ο Κόλμπορν τόσο ευγενικά, που ήξερα πως δε μπορούσα να αρνηθώ. ‘Εάν δε χρειάζεται να γράψω τα πάντα, μπορώ να δώσω περισσότερη σημασία σε αυτό που λες.’

Έγνεψα καταφατικά και προσάρμοσα τη κουβέρτα μου. Η αξιοπρέπεια ήταν άυλη και δεν ήξερα τι άλλο να κάνω με τα χέρια μου.

Ο Κόλμπορν έσκυψε προς τα μπροστά και είπε, ‘Λοιπόν, Όλιβερ. Είναι εντάξει να σε φωνάζω Όλιβερ?’

‘Σίγουρα.’

‘Και είσαι τεταρτοετής στο τμήμα θεάτρου’

Δεν ήξερα αν ανέμενε την απάντηση μου, οπότε απάντησα με μισό δευτερόλεπτο καθυστέρηση
‘Ναι.’

Ο Κόλμπορν δε φάνηκε να το παρατηρεί, μονάχα έκανε άλλη μια μη ερώτηση. ‘Ο Ντιν Χόλινστ
μου λέει πως είσαι από το Οχάιο.’

‘Ναι,’ ξαναείπα για άλλη μια φορά αργοπορημένα.

‘Σου λείπει το σπίτι σου καθόλου?’ ρώτησε και ήμουν σχεδόν ανακουφισμένος.

‘Όχι.’ Θα μπορούσα να του έχω πει ότι σε ό,τι αφορά τον Ντέλλεχερ, αυτός ήταν σπίτι, αλλά δεν
ήθελα να πω περισσότερα από αυτά που έπρεπε.

Κόλμπορν: ‘Πόσο μεγάλη είναι η γενέτειρά σου?’

Εγώ: ‘Κανονική, υποθέτω. Μεγαλύτερη από το Μπρόντγουότερ.’

Κόλμπορν: ‘Έκανες θέατρο στο λύκειο?’

Εγώ: ‘Ναι.’

Κόλμπορν: ‘Σου άρεσε? Πως ήταν?’

Εγώ: ‘Ήταν μια χαρά. Όχι όμως όπως είναι εδώ.’

Κόλμπορν: ‘Επειδή εδώ είναι..?’

Εγώ: ‘Καλύτερα.’

Κόλμπορν: ‘Είστε κοντά? Εννοώ οι έξι σας.’

Μου ακούστηκε ξένο. Πάντα ήμασταν επτά.

‘Σαν αδέρφια,’ είπα, και αμέσως το μετάνιωσα, αβέβαιος πόσο γρήγορα η λέξη ‘έχθρα’ θα
ερχόταν στο μυαλό μου.

‘Μοιράζεσαι το δωμάτιο με τον Τζέιμς Φάρροου,’ είπε πιο σιγανά ο Κόλμπορν. ‘Εκεί κοιμήθηκες χθες το βράδυ?’

Έγνεψα καταφατικά, χωρίς να εμπιστεύομαι ιδιαίτερα τον εαυτό μου να μιλήσει. Είχαμε αποφασίσει πως ο Τζέιμς θα λογοδοτούσε για εμένα. Το γεγονός πως ένας μεθυσμένος πρωτοετής με είδε με τη Μέρεντιθ στις σκάλες, δε σημαίνει πως έπρεπε να παραδεχτώ τι είχε συμβεί έπειτα.

‘Και τι ώρα πήγες για ύπνο?’ ρώτησε ο Κόλμπορν.

‘Δύο? Δύο και μισή? Κάτι τέτοιο.’

‘Εντάξει.’ κατατόπισε με στο τι συνέβη στο πάρτι, και γίνε όσο πιο συγκεκριμένος γίνεται.

Τα μάτια μου έτρεξαν από τον Κόλμπορν στον Φρέντερικ και από τον Φρέντερικ στον Χόλινστ.

Η Γκουέντολυν καθόταν καρφώνοντας το βλέμμα της στη κορυφή του γραφείου, με τα μαλλιά της να δείχνουν απεριποίητα και με κουρασμένη όψη. ‘Δεν υπάρχουν λάθος απαντήσεις,’ προσέθεσε ο Κόλμπορν. Η φωνή του είχε ένα απαλό γρέζι και αυτό τον έκανε να ακούγεται μεγαλύτερος από ό,τι ήταν.

‘Σωστά, ναι. Λυπάμαι.’ Έσφιξα τα χέρια μου στη κουβέρτα, ευχόμενος οι παλάμες μου να σταματούσαν να ιδρώνουν. ‘Λοιπόν, ο Τζέιμς, ο Αλεξάντερ και εγώ κατεβήκαμε από τη FAB2* λίγο μετά τις δέκα και μισή, και μάλιστα δε βιαζόμασταν οπότε λογικά πήγαμε στο κάστρο κοντά στις έντεκα. Πήραμε ποτά, και έπειτα όλοι χωριστήκαμε μεταξύ μας. Εγώ απλώς, δε ξέρω, περιπλανιόμουν για λίγο. Κάποιος μου είπε ότι ο Ρίτσαρντ ήταν επάνω και έπινε μόνος του.’

ΣτΜ. 1* Tin man = Έτσι ονομάζεται ένας φανταστικός ήρωας από τον μάγο του Οζ. Ο Tin Man ήταν κάποτε άνθρωπος, ο οποίος κατέληξε να ναι φτιαγμένος εξ’ ολοκλήρου από κασσίτερο.

ΣτΜ. 2* FAB = Πρόκειται για αρκτικόλεξο (Fine Arts Building). Πρόκειται για ένα παρεκκλήσι που προεξείχε από το δυτικό άκρο του κτιρίου.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

‘If we were villains’

Scene 1

Richard had reached toward us and wrenched the world right out of orbit. Everything tilted, hurtled forward. As soon as those three words- *He’s still alive*- were out of James’s mouth, he was running headlong to the end of the dock.

‘Richard!’ Wren croaked, the sound involuntary and compulsive, like a cough. Her cousin lay convulsing in the water, blood bubbling vivid red on his lips as one hand groped toward us.

‘James’ Alexander’s voice, shrill and frantic, pierced through the gloom. ‘Oliver, grab him!’

I stumbled into a sprint, feet pounding on the wet planks, seized by the senseless fear that James would throw himself into the water and let Richard drag him under.

‘James!’ My fingers scraped off the back of his jacket, closed on nothing. ‘Stop!’ I made one more reckless grab and caught him clumsily around the waist. He lost his balance and pitched forward with a cry of surprise. For one terrible moment the water rushed up to meet us, but just as I gasped to go under, James slammed into the dock check-first and I crashed down on top of him. Pain went howling through my limbs but I didn’t let her go, hoping that my weight would be enough to hold him down.

Wren tried to call me out again but gagged and swallowed her voice.

‘Can he hear us?’ Alexander said. ‘Jesus, can he even hear us?’

My head hung over the edge of the dock, pulse pounding between my temples, eyes open wide.

Richard, just out of reach, gulped against the thick slime of blood in his mouth. His limbs were twisted and bent around him like the broken wings of a bird- pushed too soon from the nest, unready for flight. *Hamlet* stirred in my memory. *There’s a special providence, he says, in the fall of a sparrow.*

‘He’s not dead!’ James writhed underneath me. ‘*He’s not dead, get off!*’

‘No’ Alexander said, sharply. ‘Wait-’

Filippa’s voice broke through, closer than Alexander’s.

‘Oliver!’ I felt her hands on my shoulders, dragging me away from the edge. ‘Get up’ she said, ‘get him away from there-’

‘James, come on!’ I hauled him backward, pulled him to his feet. He strained feebly against my arms, and I worried for a moment that I might have broken his ribs. Behind us, Wren was on her

knees, moaning, and Meredith crouched beside her, face livid- her expression less like terror than rage.

‘Let go of me!’ James said, half trying to push me off. ‘Let go-’

‘Not if you’re going to do something crazy,’ Alexander said.

‘Just wait a minute-’

‘We can’t wait, he’s *dying*-’

‘And we’re going to what, leap in and save him?’

All the king’s horses and all the king’s men? Shut up and think, for one fucking minute!’

‘Think about *what*?’ I asked, still holding James but not sure why.

‘I mean, how did this even happen?’ Alexander asked, of anybody in particular.

‘Well, he fell,’ Filippa said, immediately. ‘He must have-’

‘He just fell?’ I said. ‘Pip, look at his *face*-’

‘So he smashed his head on something,’ Meredith said.

‘After how much he drank, are you really surprised?’

‘God, Richard,’ Wren said again, but seething now, wiping angrily at her eyes. ‘Richard, you *idiot*-’

‘Hey! Stop that.’ Alexander yanked her up off her knees.

‘Don’t cry over him, it’s his own fucking fault-’

‘Are you all insane?’ James demanded, looking wildly from one of them to each of the others.

He’d stopped straining against my grip, as if he’d forgotten I was holding him. ‘We have to help him!’

‘Do we?’ Alexander asked, whirling around, taking one impulsive step toward him. ‘I mean, do we really?’

‘Alexander, he’s *still alive*-’

‘Yeah, exactly.’

‘What?’ I said, but neither of them seemed to hear me.

‘We can’t just stand around arguing about how it happened, we have to *do* something-’ James started but Alexander cut him off.

‘Look, I know you have a pathological need to play the hero, but right now you need to stop and ask yourself if that’s really what’s best for everyone.’

I stared at him, appalled.

‘What are you saying?’ James asked, faintly, as if he already knew the answer.

Alexander stood with his long arms braced at his sides, twitching with a kind of crazed potential energy. He glanced over his shoulder at the water. Richard’s last convulsion had subsided and he lay unnervingly motionless, as if he were playing dead.

The water was smooth and dark as velvet now except for the weak flutter of his exhalations that gave him away. *If it be now*, I thought, *‘tis not to come*.

‘All I’m saying is, let’s not do anything before we’ve thought it through,’ Alexander said, sweat gleaming in his temples despite the raw November chill. ‘I mean, do you not remember what he’s been like the last few weeks? Clobbering us onstage, we’re covered in bruises, he nearly drowned you on Halloween, and last night? He looked at me. ‘You and Meredith?’ There was a sharp, stabbing pain in my chest.

‘Richard completely lost his mind. You didn’t hear him ranting about what he’d do when he got his hands on you. If he wasn’t in the water right now, you probably would be.’

‘We had to stop him breaking in,’ Filippa said. I’d forgotten how close she was standing beside me, one hand on my back, until she spoke and I felt the vibration of her voice. ‘He almost put Alexander through the wall.’

‘Never mind me, what about Wren?’ Alexander said, but he was appealing to James, not her.

‘You were there, you saw it.’

‘What did he do?’ Meredith said, when James didn’t answer. Wren squeezed her eyes shut.

‘What did he do to her?’

‘She tried to stop him storming off,’ Filippa said, talking quietly, whispering, like Richard might hear. Like she was afraid to wake him. ‘He threw her across the yard. He could have broken every bone in her body.’

‘You think all that’s going to stop?’ Alexander asked, with a throb of fear in his voice. ‘You think we’ll pull him out of the water and he’ll be fine and we’ll all be friends again?’

A thin silence answered him. *If it be not to come, it will be now.*

Alexander forced one nervous hand into his pocket and found the stub end of a cigarette. His lighter flared and he cupped his fingers around the flame as if it were something unspeakably precious. At the first breath in he shivered, and when he exhaled again his voice was lower, if not quite steady. ‘Don’t say it out loud if you don’t want to. But five minutes ago when we thought he was dead, what did you feel?’

Filippa’s face was ashen but unreadable. Silver tear tracks glistened on Wren’s cheeks. Beside her, Meredith was upright and immovable as a statue. James stood suspended between her and me, mouth open in abject, childlike horror. Around us trees’ bristling black silhouettes stood eerily straight and motionless, and thin clouds strung across the milky sky like smoke. The world was no longer dark; a cold light had broken and crouched low on the horizon, prowling the no-man’s-land between night and day. I forced myself to look down at Richard. If he was breathing I couldn’t hear it, but even in that silence he was snarling, teeth bared and seamed with blood. I felt it on the tip of my tongue, the compulsion to confess that in that perilous instant when I thought he was dead, all I’d really felt was relief.

‘So,’ Meredith said-and it seemed, somehow, that she was speaking for all of us. Her warm vivacity was gone, and there was something about how coldly sober and steady she looked that sent pins and needles pricking down my spine. ‘What do you suggest we do?’

Alexander shrugged, and there was something terribly momentous in that simple, meaningless gesture. ‘Nothing.’

For a long time, nobody spoke. Nobody protested. I was stunned by their reticence until I realized- I hadn’t spoken either.

James’s voice finally stirred in the dead air. ‘We have to help him. *We have to.*’

‘Why, James?’ Meredith said, quietly, reproachfully, as if he had somehow betrayed her. ‘You of all people should understand . . . We don’t owe him anything.’

James averted his eyes- perhaps in defiance, perhaps in shame- and Meredith turned her gorgon gaze on me. Every tiny intimacy of the previous night came creeping back to mind: her lips against my skin and Richard’s ugly fingerprints on hers, neither more persuasive than the other. I swallowed a hard lump in my throat. *If it be not now, yet it will come.*

Alexander was fidgeting, on the verge of interrupting, but he shut his mouth when I moved, shifted, put myself between James and the rest of them. He twitched at the weight of my hands on his shoulders. ‘*Since no man knows aught of what he leaves, what is’t to leave bedtimes?*’ I said. He looked at me with unbearable mistrust, as if I were a stranger, someone he didn’t recognize. I pulled him just an inch closer, trying to tell him in some impossible way that I wanted him and the others unhurt and unafraid more than I wanted Richard alive, and we couldn’t have both anymore.

‘James, please. *Let be.*’

He stared at me a moment longer, then let his head droop again. ‘Wren?’ he said, turning just enough that he could see her from the corner of his eye. She looked impossible young, huddled between Meredith and Alexander, arms wrapped tight around her stomach, as if they wouldn’t unwind. But she seemed to have wept all the softness out of her cool brown eyes. She didn’t speak, didn’t even open her mouth- just nodded, slowly. Yes.

Something wretchedly like a laugh slipped out between James's lips. 'Do it then,' he said. 'Let him die.'

That loathsome opiate, relief, raced through my veins again- sharp and lucid at the initial prick, before everything went numb. I heard one of the others, maybe Filippa, exhale and I knew I wasn't the only one who felt it. The moral outrage we should have suffered was quietly put down, suppressed like an unpleasant rumor before it had a chance to be heard. Whatever, we did- or, more crucially, did not do- it seemed that so long as we did it together, our individual sins might be abated. There is no comfort like complicity.

Alexander tried to say something, but a wet spluttering sound made us all look toward the lake. Richard's head had lolled to one side, low enough that the water lapped at his nose and mouth and left a cloud of dark hematic red around his face. His whole body stiffened, seized up, the muscles in his neck and arms bulging like steel cables, though he didn't seem to be able to move his limbs. The rest of us watched in a state of rigid paralysis. There was a distant groan, the sound trapped somehow inside his body, unable to find a way out. One last little spasm went through him, the hand that so futilely stretched toward the sound of our voices opening up like a flower. The fingers flexed, closed again, shrank back toward the palm. Then everything was still.

At long last Alexander rolled his shoulders forward, and all the smoke he'd been holding in his lungs spilled out at once. 'Well,' he said to the rest of us, suddenly calm and placid as the lake that lay behind him. 'What now?'

The question was so absurd and the way he said it so ludicrously casual that I had to clench my teeth against a psychotic impulse to laugh. My classmates shifted around me, turning inward, toward one another, away from the water. Their faces were smooth, impassive, the panic of a minute before forgotten. No reason to fuss now. No rush. I couldn't help but wonder if my own expression was so staid, if perhaps I was a better actor than I'd always thought and none of them suspected that there was some sick, silent laughter trapped in my throat.

Filippa: 'We need to decide what to tell the police about what happened.'

Alexander: 'To him? Who knows. I don't even know where I was half the night.'

Meredith: 'You can't say that. Someone's dead and you don't know where you were?'

Me: 'Jesus, it's not like one of us did this.'

Filippa: 'No, of course not-'

Me: 'He was drunk. He drank himself blind and went crashing into the woods.'

Wren: 'They're going to want to know why one of us didn't go after him.'

Alexander: 'Because he's a violent fucking lunatic and he chucked you across the yard?'

Meredith: 'She can't say that, you idiot- it sounds like a motive.'

James: 'Then you had better not say where you were either.'

He spoke so softly I almost didn't hear him. He watched Meredith without embellishing, his face white and stiff as a plaster cast.

'Sorry,' she said, 'what motive do I have to kill my boyfriend?'

'Well, what I remember about last night is your boyfriend calling you a slut in front of everyone and you rushing upstairs to revenge-fuck Oliver. Or have I left something out?' He looked from her to me, and that pain in my chest was back, like he'd grasped an invisible dagger and twisted it between my ribs.

'Look he's right,' Filippa said, before Meredith could argue. 'We don't know what happened to Richard, but there's no sense making this more difficult for ourselves. Least said, soonest mended.'

'Okay, but we can't avoid the fight in the kitchen because half the school was there,' Alexander said, then gestured from Meredith to me. 'And someone saw these two morons making out in the stairwell.'

'He was drunk,' Meredith snapped. 'Drunker than you, and you don't even know where you were.'

Filippa talked over them. 'We were all drinking, so any question you don't want to answer, just say you don't remember.'

'And the rest?' James asked.

'What do you mean?' Wren said. 'The rest.'

'You know. Before.'

Filippa, as always, was quickest to understand. 'Not a word about Halloween,' she said. 'Or the assassination scene, or anything else.'

'So, what,' Alexander said, 'before last night, everything was just fine?'

Filippa's face was perfectly blank, and I could already picture her sitting across from some rookie police officer, back straight, knees together, ready to answer whatever question he threw at her.

'Yes, precisely,' she said. 'Before last night, everything was fine.'

Wren scuffed her toes against the dock, glancing away, avoiding everyone's eyes. 'And this morning?' she said, in a very small voice.

'Nobody ever comes out here besides the seven of us,' Alexander said. 'So we say we've just found him.'

'And what are we supposed to have been doing up 'til now?' I asked.

'Sleeping,' Meredith said. 'The sun's not even up.' But as she spoke, the shrill call of a bird echoed between the trees and we knew- it wouldn't be long. I glanced toward the end of the dock where Richard lay unmoving in the water, unable to push Hamlet's poor fallen sparrow out of my head. *The readiness is all.*

Alexander said as much, in humbler words: 'What time is it? Are we sure he's . . . shuffled off?'

'No,' Philippa said. 'But before we call the police, we need to be.'

Another silence, just long enough for the fear we'd briefly forgotten to come creeping back.

‘I’ll do it,’ Meredith said. She dragged her fingers through her hair, then let her arms fall to her sides again. I’d seen her do it a thousand times before: push her hair back from her face, steel herself, and step into the spotlight. But to watch her disappear into the freezing water was more than I could stomach.

‘No,’ I said. ‘I’ll go.’

Everyone looked at me like I’d lost my mind except Meredith. A kind of desperate gratitude flitted across her face, so fast I almost didn’t see it. ‘All right,’ she said. ‘Go.’

I nodded, mostly to myself. When I’d spoken, I’d done it thinking only of her, not of what I would have to do in her place. The others drifted apart, leaving a narrow path for me to walk to the end of the dock. I stood numb and unmoving for a second or two, then put one foot forward. Three slow steps put them all behind me. I paused, reached down to pull my shoes off. Three more steps. I unzipped my jacket and dropped it on the dock, tugged my sweatshirt off over my head. The cold air stung my bare skin, and goose bumps crept from my scalp down my spine and my arms and legs until every hair on my body was standing on end. Three more steps.

The lake had never seemed so enormous, so dark or so deep. Richard had sunk almost beneath the surface, like a toppled statue, and only marmoreal fragments emerged- three fingers loosely curled, the slope of a collarbone, sensuous twist of the throat. Misery set in stone. A thin film of crimson clung to his skin, too bright, too lurid, for that place of misty grays and evergreen. Fear seized my heart in a pitiless grip and crushed it to a small, hard lump like a cherry stone.

I stared down at him until I thought my blood would freeze if I didn’t move. I looked back to tell the others that I couldn’t do it- couldn’t go any closer, couldn’t plunge into that black water, couldn’t prod his crooked throat in search of a pulse. But the sight of them huddled together, like five children afraid of the dark, watching me and waiting for some kind of reassurance, made my own fear seem selfish.

I held my breath, closed my eyes, and stepped off the dock.

Scene 2

Two hours later I hadn’t stopped shivering. We sat in a line against the wall in a third-floor hallway, where it was more than warm enough. I’d been given a blanket and a dry pair of jeans

but no time to shower. Worse than the lingering chill was the sensation of the lake water and Richard's blood seeping into my skin, burning and itching on every inch of my body. Filippa, sitting uncomfortably close on my left, lifted one hand without looking at me and placed it so lightly on the inside of my wrist that I barely felt it. She, James, Alexander, and Wren had already given their statements. Meredith was in the office giving hers, while I waited, in a state of catatonic anxiety, to give mine.

The door opened with a heavy scrape and Meredith reappeared. I tried unsuccessfully to catch her eye until I heard Holinshed say, 'Mr. Marks.'

Filippa's hand slid off my arm. I stood and moved toward the door with the brittle, mechanical motion of the Tin Man. Pausing on the threshold, I glanced at my classmates again. They sat with their faces all turned away, looking anywhere but at me or one another- except Alexander, who gave me the smallest secret nod. I bowed my head and ducked into the room.

It was bigger than I expected, like the gallery but lower-ceilinged, not as bright. The windows gazed out over the long sweeping drive at the front of the hall, the stately iron gate reduced to thorny black bars in a distance. I twitched as the door boomed shut behind me. There were four other people in the room- Frederick, standing in the corner by the window; Holinshed, leaning on the enormous claw- footed desk with his chin tucked against his chest; Gwendolyn, sitting behind the desk with her head in her hands; and a younger, broad-shouldered man with sandy hair, wearing a brown bomber jacket over a shirt and tie. I'd already caught a glimpse of him down at the Castle, before they herded us up to the Hall.

'Morning, Oliver.' He extended a hand, which I shook with clammy fingers, realizing that I must look vaguely ridiculous, what with a moth-eaten blanket hanging from my shoulders like some derelict sovereign's cape.

'This is Detective Colborne,' Holinshed said. He peered at me over the rims of his glasses, expression unforgiving and severe. 'He's going to ask you some questions about Richard.'

Gwendolyn gave a small whimper and covered her mouth.

‘Okay,’ I said. My tongue felt like sandpaper.

‘There’s no need to be nervous,’ Colborne said, and that same hysterical laughter from two hours earlier echoed in my brain. ‘I just need you to tell me what happened, and if you don’t remember, it’s all right to tell me you don’t remember. No information is better than wrong information.’

‘Okay.’

‘Why don’t you sit? Might make things easier.’ He gestured to the chair waiting behind me. There was another one in front of Holinshed’s desk, facing me, empty.

I lowered myself into the chair, wondering if it would vanish before I got there and let me fall into the floor. In that moment, nothing seemed certain or solid- not even the furniture. Colborne sat across from me in the other chair and reached into his pocket. His hand emerged again with a small black tape recorder, which he placed behind him on the edge of Holinshed’s desk. It was already on, a little red light glaring at me.

‘Do you mind if I record this?’ Colborne asked, politely enough, but I knew I couldn’t refuse. ‘If I don’t have to write everything down I can pay closer attention to that you’re saying.’

I nodded and adjusted my blanket. Dignity was immaterial, and I didn’t know what else to do with my hands.

Colborne leaned forward and said, ‘So, Oliver. All right if I call you Oliver?’

‘Sure.’

‘And you’re a fourth-year theatre student.’

I didn’t know if I was expected to answer, so I said, a half second too late, ‘Yes’.

Colborne didn’t seem to notice, only offered another non question. ‘Dean Holinshed tells me you’re from Ohio.’

‘Yes,’ I said again, again too late.

‘You miss home at all?’ he asked, and I was almost relieved.

‘No.’ I could have told him that as far as I was concerned, Dellecher was home, but I didn’t want to say any more than I had to.

Colborne: ‘How big is your hometown?’

Me: ‘Average, I guess. Bigger than Broadwater.’

Colborne: ‘Did you do theatre in high school?’

Me: ‘Yes.’

Colborne: ‘Did you like it? How was it?’

Me: ‘It was alright. Not like here.’

Colborne: ‘Because here is . . . ?’

Me: ‘Better.’

Colborne: ‘Are you close? The six of you?’

It sounded alien. The six of us. We had always been seven.

‘Like siblings,’ I said, and immediately regretted it, uncertain how quickly the word ‘rivalry’ would come to mind.

‘You share a room with James Farrow,’ Colborne said, more quietly. ‘Is that where you slept last night?’

I nodded, not quite trusting myself to speak. We’d decided that James would account for me. The fact that one drunk first-year saw me on the stairs with Meredith didn’t mean we had to admit to what had happened after.

‘And what time did you go to bed?’ Colborne said.

‘Two? Two thirty? Something like that.’

‘Okay. Talk me through what happened at the party, and be as specific as possible.

My eyes flicked from Colborne to Frederick to Holinshed.

Gwendolyn sat staring down at the top of the desk, her hair limp and tired-looking.

‘There aren’t any wrong answers,’ Colborne added. His voice had a soft scratch to it that made him sound older than he was.

‘Right, yeah. I’m sorry.’ I tightened my grip on the blanket, wishing my palms would stop sweating. ‘Well, James and Alexander and I walked down from the FAB a little after ten thirty, and we weren’t in a rush so we probably got to the Castle about eleven. We got drinks, and then we all got separated. I just, I don’t know, wandered around for a while. Someone told me Richard was upstairs, drinking by himself.’

ΣΧΟΛΙΑ:

Αναφορικά με τη μετάφραση του κειμένου που επιλέχθηκε, θα πραγματοποιηθούν παρακάτω ορισμένα σχόλια, με στόχο την κατανόηση αλλά και ανάλυση του κειμένου. Ο σχολιασμός θα αποτελείται από τέσσερεις ενότητες: σχολιασμός μεταφραστικής εντολής, την εκτενή ανάλυση του ΚΠ, αλλά και θα αναφερθούν τα μεταφραστικά προβλήματα και οι μεταφραστικές επιλογές σε γλωσσικά ζητήματα, και τέλος, ακολουθεί η αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης. Τα σχόλια και οι απόψεις που θα αναφερθούν παρακάτω είναι βασισμένα στη λειτουργική θεωρία της Christiane Nord, όπου μελετήθηκε προσεκτικά πριν πραγματοποιηθεί η συγγραφή της παρούσας πτυχιακής.

I. Σχολιασμός μεταφραστικής εντολής

Αρχικά, θα θέλαμε να αποσαφηνίσουμε τη σημασία της μεταφραστικής εντολής. Σύμφωνα με τη Nord, (Nord 1997, σ. 59-62) *ο μεταφραστής πρέπει να συγκρίνει τη φυσιογνωμία του ΚΠ με εκείνη του ΚΣ, όπως αυτές προσδιορίζονται στην εντολή, ώστε να διαπιστώσει σε ποια σημεία ενδέχεται να αποκλίνουν τα δύο κείμενα. Η μεταφραστική εντολή πρέπει να παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες και από τα δύο κείμενα:*

- τις επιδιωκόμενες κειμενικές λειτουργίες
- τον πομπό και του δέκτης
- Το χρόνο και την τοποθεσία πρόσληψης του κειμένου
- το μέσο (το είδος του λόγου και του κειμένου)
- το κίνητρο (για ποιο λόγο γράφτηκε το ΚΠ και γιατί μεταφράζεται).

Αναλύοντας περαιτέρω με βάση τους παράγοντες που αναφέρει η Nord τη μεταφραστική εντολή, είναι σημαντικό να αντιληφθούμε τις επιδιωκόμενες **κειμενικές λειτουργίες** και το **μέσο**. Πιο συγκεκριμένα, τόσο το κείμενο-πηγή, όσο και το κείμενο-στόχος αποτελούν απόσπασμα έντυπου χαρτόδετου μυθιστορήματος συνολικής έκτασης τετρακοσίων σελίδων. Σημαντικό είναι το ΚΣ να διατηρήσει τις λειτουργίες του ΚΠ στο βαθμό που είναι εφικτό. Έτσι, σύμφωνα με τη Nord, πρόκειται για τεκμηριωτική μετάφραση εξαιτίας της λογοτεχνικής φύσεως του κειμένου. Ο αναγνώστης επιλέγει μεταξύ άλλων να διαβάσει το συγκεκριμένο βιβλίο, λόγω της προσωπικής του προτίμησης για μυθιστορήματα μυστηρίου αλλά και για το συγγραφικό ταλέντο της M.L. Rio, που αποτελείται από περιγραφές γεμάτες ζωντάνια και παραστατικότητα. Ο επόμενος παράγοντας αποτελείται από την ύπαρξη του **πομπού** και του **δέκτη**.

Διευκρινιστικότερα, στη προκειμένη περίπτωση, ο πομπός προσπαθεί να επιδιώξει τη δημιουργία ενός μυθιστορήματος μυστηρίου, με σκοπό να κρατάει σε εγρήγορση το αναγνωστικό κοινό (δέκτες). Αναφορικά με τους δέκτες, θα μπορούσαμε να φανταστούμε πως πρόκειται για ένα εύρος ηλικιών όπου θα εκτιμούσε αυτή τη κατηγορία μυθιστορημάτων, αλλά και θα αντιλαμβανόταν πως πρόκειται για προϊόν μυθοπλασίας (από εφήβους μέχρι ενήλικες). Αναλυτικότερα, τόσο οι δέκτες του ΚΠ όσο και του ΚΣ βρίσκονται σε κοινό ηλικιακό εύρος,

καθώς τα μυθιστορήματα μυστηρίου διαβάζονται και εκτιμώνται κατά βάση από μεγαλύτερες ηλικίες. Ουσιαστικά, οι δέκτες τόσο του ΚΠ όσο και του ΚΣ διαθέτουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, με τη διαφορά πως οι μεν έρχονται σε επαφή με το πρωτότυπο κείμενο ενώ οι δε με προϊόν μετάφρασης. Με αυτό το σκεπτικό, το υποθετικό αναγνωστικό κοινό του μεταφραστικού προϊόντος, θα μπορούσε να κατέχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ήδη υπάρχουσα επαφή και εξοικείωση με τη ξενόγλωσση λογοτεχνία, έτσι ώστε ο εκάστοτε αναγνώστης και δέκτης να κατανοεί ορισμένα στοιχεία ενός άλλου πολιτισμού, μιας άλλης κουλτούρας, χωρίς να τον ξενίζει η διαφορετική -κατά τον Έλληνα αναγνώστη- πραγματικότητα. Ακόμα, να υπάρχει περιθώριο να απλουστεύονται ορισμένες λογοτεχνικές δομές, ιδίως σχετικά με τη μεταφορά περιγραφών και ύφους, χωρίς να δημιουργείται περαιτέρω σύγχυση και απορίες στον αναγνώστη.
- Αγάπη και ενδιαφέρον για ιστορίες μυστηρίου. Βασική προϋπόθεση για την ανάγνωση ενός τέτοιου μεταφραστικού προϊόντος ή και του πρωτοτύπου, είναι το ενδιαφέρον προς το συγκεκριμένο είδος. Διευκρινιστικότερα, ο αναγνώστης να μπορεί ψυχολογικά να διαχειριστεί την ύπαρξη ενός φόνου στο βιβλίο και να αναμένει να μάθει τις εξελίξεις του μυθιστορήματος, ενώ παράλληλα προσπαθεί να λύσει το μυστήριο.

Ο **χρόνος** και η **τοποθεσία πρόσληψης** του ΚΠ είναι το 1997 και διαδραματίζονται τα γεγονότα στο φανταστικό ‘Dellecher Classical Conservatory’, ενώ παράλληλα, είναι ξεκάθαρο το γεγονός πως, το μετάφρασμα απευθύνεται στο σημερινό ελληνόφωνο αναγνωστικό κοινό όπου έχει τα χαρακτηριστικά που αναγράφονται παραπάνω.

Τέλος, το **κίνητρο** του συγγραφέα-πομπού, σύμφωνα με την Nord σε ό,τι αφορά το ΚΠ, είναι να μεταφέρει προσωπικές του απόψεις σχετικά με την πραγματικότητα μέσα από την παρουσίαση ενός κόσμου που είναι αποτέλεσμα μυθοπλασίας. Από την άλλη πλευρά, το κίνητρο του ΚΣ αποτελεί εκ πρώτης όψεως η μετάφραση του συγκεκριμένου αποσπάσματος με τρόπο τέτοιο, ώστε να δύναται να αναγνώσει ευχάριστα το ελληνόφωνο αναγνωστικό κοινό, αλλά και να έρθει σε επαφή με το συγκεκριμένο μυθιστόρημα. Σκοπός του συγκεκριμένου μεταφράσματος, αποτελεί η διατύπωση και μεταφορά τόσο του μυθιστορήματος όσο και των ιδεών της συγγραφέα χωρίς να χάνει νοηματικά.

II. Ανάλυση του ΚΠ

Έπειτα από το σχολιασμό της μεταφραστικής εντολής, ακολουθεί η ανάλυση του ΚΠ. Ο ρόλος της ανάλυσης του ΚΠ σύμφωνα με τη Nord (Nord 1997, σ.62) μας εξηγεί πως *μετά τη σύγκριση των φυσιολογικών του ΚΠ και του ΚΣ, ο μεταφραστής πρέπει να αναλύσει το ΚΠ, ώστε να αποφασίσει ποιες θα είναι οι λειτουργικές προτεραιότητες της μεταφραστικής στρατηγικής. Οι ενδοκειμενικοί συντελεστές τους οποίους παραθέτει η Nord (1991, σ.79-129) αποτελούν μόνο ένα από τα δυναμικά μοντέλα για την ανάλυση του ΚΠ. Οι συντελεστές αυτοί είναι:*

- το θέμα
- το περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένων των συνδηλώσεων και της συνοχής
- οι προϋποθέσεις: θεωρείται δεδομένο ότι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τους πραγματικούς συντελεστές της επικοινωνιακής κατάστασης
- η σύνθεση, συμπεριλαμβανομένων της μικροδομής και της μακροδομής
- τα μη λεκτικά στοιχεία: εικονογραφήσεις, πλάγια γράμματα κ.λπ.
- το λεξιλόγιο, συμπεριλαμβανομένων των διαλέκτων, του λεκτικού και της ειδικής ορολογίας
- η προτασιακή δομή
- τα υπερτεμαχικά φαινόμενα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται ο επιτονισμός, ο ρυθμός και η 'υφολογική στίξη.'

Ξεκινώντας από το **θέμα** του ΚΠ, θα λέγαμε πως πραγματεύεται πολλά διαφορετικά ζητήματα. Μερικά από αυτά, είναι το γεγονός πως κάθε πράξη έχει και τη συνέπεια του και ο συμβιβασμός αλλά και το συναισθηματικό βάρος ενός ατόμου να κρατήσει κάποια μυστικά. Παράλληλα, πραγματεύεται την αδικία και τη συγκάλυψη ενός εγκλήματος αλλά και την ευθύνη.

Σχετικά με το **περιεχόμενο** του ΚΠ, βλέπουμε στο παρόν απόσπασμα τη παρέα να βρίσκουν τον Ρίτσαρντ αιμόφυρτο και να αναρωτιούνται εάν είναι ακόμα ζωντανός αλλά και το εάν πρέπει να

τον βοηθήσουν κάπως. Επικρατεί μια έντονη ατμόσφαιρα μεταξύ των ηρώων και έπειτα, συζητούν όλοι μαζί ποιος μπορεί να έβλαψε τον Ρίτσαρντ, αλλά και ποιος έχει αληθινό κίνητρο. Αργότερα, συζητούν τι θα πρέπει να ειπωθεί στην ανάκριση τους και τι όχι, σκεπτόμενοι τις συνέπειες. Στο τέλος του αποσπάσματος, βλέπουμε να πραγματοποιείται η ανάκριση των ηρώων, με τελευταίο άτομο που ανακρίθηκε να είναι ο πρωταγωνιστής του μυθιστορήματος, ο Όλιβερ Μαρκς.

Με σκοπό να πραγματοποιηθεί επιτυχώς η επικοινωνιακή λειτουργία του ΚΠ, προϋποθίθεται ότι ο αναγνώστης:

- είναι σε ικανοποιητικό βαθμό εξοικειωμένος με τη συγγραφή του William Shakespeare, καθώς αναφέρονται σε ορισμένα σημεία του αποσπάσματος φράσεις από έργα του (πιο συγκεκριμένα από τον Άμλετ).

Η **σύνθεση** του ΚΠ όπως αναφέρεται και παραπάνω, συμπεριλαμβάνει τη μακροδομή αλλά και την μικροδομή. Αρχικά, η μακροδομή αναφέρεται στον τρόπο που είναι συνολικά δομημένο το κείμενο, ενώ η μικροδομή σχετίζεται με τη συνοχή και τη συνεκτικότητα. Αναλυτικότερα, όσον αφορά τη μακροδομή, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως το ΚΠ αποτελεί απόσπασμα του συνολικού μυθιστορήματος. Πιο συγκεκριμένα, το ΚΠ ξεκινάει από τη πρώτη σκηνή που βρίσκεται στη σελίδα 180 έως και τις αρχές της δεύτερης σκηνής στη σελίδα 195. Σε ό,τι αφορά τη δομή, δε πρέπει να ξεχνάμε πως εφόσον πρόκειται για μυθιστόρημα, δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη τυποποιημένη δομή. Παρατηρούμε όμως, πως το ΚΠ διαρθρώνεται σε σύντομες περιγραφικές προτάσεις, και καθ' όλη τη διάρκεια του μυθιστορήματος, συναντάμε διαλόγους μεταξύ των ηρώων. Εκτός από το κομμάτι των διαλόγων, συναντάμε και εσωτερικές σκέψεις του πρωταγωνιστή. Σχετικά με τη μικροδομή, παρατηρούμε μικροπερίοδο λόγου, εντός των παραγράφων, αλλά και του διαλογικού μέρους. Γραμματικά, οι χρόνοι που χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο στο κομμάτι της περιγραφής είναι παρελθοντικοί, όμως στους διαλόγους μεταξύ των ηρώων συναντάμε περισσότερο ενεστωτικούς χρόνους αλλά και ένας συνδυασμό μεταξύ ενεστωτικών και παρελθοντικών χρόνων, ιδίως στο τελευταίο σημείο του αποσπάσματος όταν πραγματοποιείται η ανάκριση του πρωταγωνιστή Όλιβερ από τον ντετέκτιβ Κόλμπορν σχετικά με τον φόνο του Ρίτσαρντ.

Σχετικά με το **λεξιλόγιο**, παρατηρούμε ότι είναι λιτό και καθημερινό. Δε διακρίνουμε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα ως προς την ορολογία, όμως συναντάμε διάφορες εκφράσεις όπου χρησιμοποιούνται στην καθημερινή χρήση της αγγλικής γλώσσας. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στο σημείο που έγινε αναφορά στο κομμάτι της μικροδομής, στο ΚΠ συναντάμε κατά κύριο λόγο σύντομες προτάσεις και αρκετούς διαλόγους. Με αυτόν τον τρόπο, συναντάμε αρκετές κύριες προτάσεις και μερικές δευτερεύουσες. Ακόμα, συναντάμε συχνά τη χρήση γερονδίων όπως και ορισμένες αγγλικές εκφράσεις. Συμπληρωματικά, παρατηρούνται αρκετοί διάλογοι με τη χρήση εισαγωγικών αλλά και διάφορα άλλα εκφραστικά σχήματα, όπως και παρενθετικές προτάσεις με τη χρήση παύλας. Με αυτό τον τρόπο, η δομή της πρότασης επιτυγχάνει πλήρως τον εκφραστικό σκοπό του κειμένου.

III. Αιτιολόγηση των λύσεων των διάφορων μεταφραστικών προβλημάτων

Σε αυτό το σημείο πρόκειται να γίνει αναφορά τόσο στα μεταφραστικά προβλήματα όπως και τις προκλήσεις όπου συναντήσαμε κατά τη μεταφραστική διαδικασία, και έπειτα, θα αιτιολογήσουμε τις μεταφραστικές επιλογές που κάναμε. Διευκρινιστικότερα, κατά κύριο λόγο θα βασιστούμε στη θεωρία της Nord αλλά και σε διατυπώσεις άλλων (πχ. Lefevere) .

Σύμφωνα με τη Nord, σχετικά με την λειτουργική ιεραρχία των μεταφραστικών προβλημάτων, προτάθηκε η ακόλουθη λειτουργική ιεραρχία κατά τη πραγματοποίηση μιας μετάφρασης:

- *Ο μεταφραστής πρέπει να αποφασίσει ποια είναι η επιδιωκόμενη λειτουργία της μετάφρασης (τεκμηριωτική ή εργαλειακή)*
- *Ο μεταφραστής πρέπει να προσδιορίσει ποια λειτουργικά στοιχεία είναι αναγκαία να προσαρμοστούν στην κατάσταση των δεκτών του ΚΣ (αφού πρώτα αναλύσει τη μεταφραστική εντολή)*
- *Το είδος της μετάφρασης καθορίζει το ύφος της μετάφρασης (αν θα είναι προσανατολισμένη στην κουλτούρα-πηγή ή στην κουλτούρα στόχο)*
- *Στη συνέχεια, είναι εφικτό να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του κειμένου σε ένα κατώτερο γλωσσικό επίπεδο (με βάση την ανάλυση του ΚΠ)*

Είναι σημαντικό να αναφερθεί το γεγονός πως, η επιδιωκόμενη λειτουργία της μετάφρασης, έχουμε αποφασίσει πως είναι τεκμηριωτική, εφόσον το ΚΠ πρόκειται για απόσπασμα λογοτεχνικού κειμένου, και πιο συγκεκριμένα μυθιστορήματος. Σκοπός λοιπόν μιας τεκμηριωτικής μετάφρασης αποτελεί την έλξη και επαφή του αναγνωστικού κοινού με τις ιδέες της M.L Rio, έχοντας παράλληλα επίγνωση πως το παρόν κείμενο αποτελεί προϊόν μετάφρασης.

Έχοντας αναλύσει εκτενώς το ΚΠ, τη μεταφραστική εντολή αλλά τον τρόπο που είναι δομημένη η λειτουργική ιεραρχία των μεταφραστικών προβλημάτων, μπορούμε πλέον να προχωρήσουμε στα μεταφραστικά προβλήματα που αντιμετωπίσαμε αλλά και τις μεταφραστικές μας επιλογές.

Αρχικά, ένα από τα πιο συνηθισμένα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι μεταφραστές και ιδίως οι μεταφραστές λογοτεχνικής μετάφρασης, αφορά τη μετάφραση και απόδοση κυρίων ονομάτων. Σε αυτά δε περιλαμβάνονται μονάχα τα φυσικά πρόσωπα, αλλά και τα τοπωνύμια.

Αναλυτικότερα, στο απόσπασμα του μυθιστορήματος που επιλέξαμε να μεταφράσουμε, συναντήσαμε αρκετά ονόματα ηρώων και μερικά τοπωνύμια (Richard=Ρίτσαρντ, Ohio=Οχάιο, Halloween= Χάλογουιν). Σε αυτή τη περίπτωση, ακολουθήσαμε τη τακτική της μεταγραφής ονομάτων, εστιάζοντας τόσο στο οπτικό όσο και στο ακουστικό κομμάτι. Σχετικά με το κομμάτι της μεταγραφής, σύμφωνα με τον Lefevere, όπου αναφέρει και στο βιβλίο του *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame* (Lefevere 1992a), τα κίνητρα για τη μεταγραφή μπορεί να είναι ιδεολογικά (η συμμόρφωση στη κυρίαρχη ιδεολογία ή η εξέγερση εναντίον της) ή ποιητικά (η συμμόρφωση στη κυρίαρχη/προτιμώμενη ποιητική ή η εξέγερση εναντίον της. Ακόμα, προσθέτει, πως η ίδια βασική διαδικασία μεταγραφής συντελείται στη μετάφραση, την ιστοριογραφία, την ανθολόγηση, την κριτική και την επιμέλεια των κειμένων και των μεταφράσεων δείχνει ότι η μετάφραση πρέπει να ενσωματώνεται στο γενικό λογοτεχνικό σύστημα.

Συμπληρωματικά, τη κεντρική θέση στο βιβλίο του κατέχει η μετάφραση: *‘Η μετάφραση είναι προφανώς το πιο αναγνωρίσιμο είδος μεταγραφής και [...] δυνάμει αυτό που ασκεί τη μεγαλύτερη επιρροή, επειδή έχει τη δυνατότητα να προβάλλει την εικόνα ενός συγγραφέα και/ή των έργων του πέρα από τα όρια της κουλτούρας προέλευσής τους.* (Lefevere 1992a, σ.9)

Μια ακόμα πρόκληση που υπήρξε στο παρόν απόσπασμα προς μετάφραση, ήταν το να διατηρηθεί το ποιητικό αλλά και ιδιαίτερο ύφος της M.L Rio με τις λεπτομερείς περιγραφές αλλά και τους διαλόγους γεμάτους ζωντάνια. Ακόμα, σημαντική πρόκληση αποτελεί και το να

μη χαθεί η παραστατικότητα. Για να γίνει πιο σαφές, θα πρέπει να υπάρξει μεταφορά από τη γλώσσα πηγή στη γλώσσα στόχο χωρίς να αλλοιωθεί η αμεσότητα αλλά και η περιγραφική διήγηση. Άλλωστε, δε πρέπει να ξεχνάμε, πως είναι αναγκαίο στη περίπτωση της τεκμηριωτικής μετάφρασης το ΚΣ να επιτρέπει στον δέκτη του ΚΣ να έχει πρόσβαση στις ιδέες του ΚΠ, και ο αναγνώστης να έχει πλήρη επίγνωση ότι διαβάζει μετάφραση.

Έπειτα, μια ακόμα κατηγορία δυσκολιών που συναντάμε στο κείμενο, είναι φράσεις από έργα του Shakespeare, και πιο συγκεκριμένα από τον Άμλετ. Όπως είναι φανερό, αυτό αποτελεί μια μεταφραστική πρόκληση όπου απαιτεί και την ανάλογη αναζήτηση στο πρωτότυπο έργο του Άμλετ, όπως και στη μετάφραση του. Ακόμα, άλλη μια δυσκολία που συναντάμε, σχετίζεται με αρκτικόλεξα που βρίσκονται στο κείμενο (FAB = Fine arts building), όπου θα χρειαστεί επεξήγηση. Με λίγα λόγια, είναι σημαντικό να δημιουργηθεί σχόλιο του μεταφραστή (ΣτΜ.) που θα εξηγεί τη συντομογραφία- στη προκειμένη περίπτωση το FAB- με σκοπό να κάνει την αναγνωστική εμπειρία του αναγνωστικού κοινού πιο εύκολη, ευχάριστη και κατανοητή.

Συμπληρωματικά, διακρίνουμε επίσης άλλη μια φορά χρήση του σχολίου του μεταφραστή (Tin man). Έχοντας πρώτα αναζητήσει τη σημασία του, επιλέξαμε να παραμείνει στην αρχική του μορφή, χωρίς να γίνει μεταγραφή.

Από λεξιλογικής απόψεως, συναντάμε αρκετές λέξεις αλλά και φράσεις που χρειάστηκε περαιτέρω αναζήτηση για να επιλέξουμε τη πιο κοντινή προς το ΚΠ απόδοση. Ξεκινώντας πρώτα με την απόδοση του τίτλου του μυθιστορήματος, επιλέξαμε να μεταφραστεί είτε ως 'Εάν ήμασταν οι κακοί της ιστορίας' είτε ως 'Εάν ήμασταν οι κακοί'. Εντέλει, επιλέχθηκε η πρώτη επιλογή, καθώς είναι πιο συγκεκριμένο και ταίριαζε περισσότερο με το περιεχόμενο του μυθιστορήματος. Έπειτα, συναντάμε και μερικές λέξεις διττής σημασίας όπως η λέξη temple που χρησιμοποιείται στο παρόν κείμενο. Μετά από αναζήτηση της συγκεκριμένης λέξης, οι μεταφράσεις που επικρατούν είναι ο 'ναός' και ο 'κρόταφος'. Βάσει νοήματος, στην προκειμένη περίπτωση, η μετάφραση του αποτελεί η λέξη 'κρόταφος'. Άλλη μια πρόκληση σε λεξιλογικό επίπεδο αποτελεί η λέξη 'thin' (A thin silence answered him). Η λέξη 'thin', δεν αποδόθηκε ως λεπτή, αλλά ως 'σύντομη' (Μια σύντομη σιωπή του έδωσε απάντηση). Έπειτα, συναντάμε φράσεις όπως 'cold light'. Όπως είναι προφανές, η λέξη 'cold' δε μπορεί να αποδοθεί ως 'κρύο' αλλά ως 'ψυχρό' εφόσον μιλάμε για φως. Έπειτα, συναντάμε και τη λέξη 'eye' (Avoiding everyone's eyes). Σε αυτή τη περίπτωση, η λέξη 'eye' δε θα μεταφραστεί αυτολεξεί, αλλά, θα αποδοθεί ως βλέμμα. Προχωρώντας στο κομμάτι των εκφράσεων, χρησιμοποιείται στο ΚΠ η

φράση ‘sent pins and needles prickling down my spine’, όπου αποδόθηκε ως ‘με έκανε να νιώσω βελονιές στη σπονδυλική μου στήλη.’ Παρακάτω στο κείμενο, συναντάμε και την έκφραση ‘I swallowed a hard lump in my throat’ όπου αποδόθηκε ως ‘στραβοκατάπια’. Άλλη μια πρόταση που υπήρξε δυσκολία ως προς τη διατύπωση της, ήταν ‘He drank himself blind and went crashing into the woods’. Στη προκειμένη περίπτωση, δε θα αποδοθεί αυτολεξεί, αλλά περιφραστικά έτσι ώστε να είναι νοηματικά κοινό με αυτό του ΚΠ. Άρα θα αποδίδεται ως ‘Ήταν μεθυσμένος. Ήπιε τόσο πολύ που έπεσε στο δάσος’.

Ακόμα, συναντήσαμε και μια έκφραση η οποία δε μπορούσε να αποδοθεί αυτολεξεί (All the king’s horses and all the king’s men). Για να αποδοθεί σωστά η παρούσα έκφραση ήταν πρέπον πρώτα να αναζητήσουμε και να αναλύσουμε τη σημασία αυτής, και έπειτα να αποδοθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Διευκρινιστικότερα, αποδόθηκε ως ‘Να κάνουμε πράγματα που είναι πάνω από τις δυνάμεις μας’ καθώς αυτή ήταν η σημασία της συγκεκριμένης έκφρασης. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί επίσης και ο τρόπος που θα μεταφραστούν κομμάτια από έργα του Shakespeare που υπάρχουν στο κείμενο (If it be now, tis not to come). Έχοντας αναζητήσει τη συγκεκριμένη φράση, δεν υπήρξε κάπου η μετάφρασή της, όμως βρέθηκε η ερμηνεία της, οπότε αποδόθηκε βάσει αυτής ως ‘Αν είναι να γίνει τώρα, δε μπορεί να καθυστερήσει’. Πιο συγκεκριμένα, η φράση αυτή αφορά τον θάνατο, όπου μας εξηγεί πως εάν έχει έρθει εκείνη η στιγμή για κάποιον, είναι αναπόφευκτο να τη καθυστερήσει.

Από γραμματικής απόψεως, στο ΚΠ συναντάμε κατά κύριο λόγο παρελθοντικούς χρόνους (κατά βάση αόριστο), αλλά και παροντικούς χρόνους (ενεστώτας αλλά και σε μερικά σημεία παρακείμενο), ιδίως στα σημεία που υπάρχει διάλογος. Ακόμα, συναντάμε και αρκετές μετοχές. Ένα από τα γραμματικά ζητήματα που συναντάμε, είναι το ‘is’t’ που υπάρχει στο πρωτότυπο. Μετά από έρευνα, πρόκειται για γραμματικό στοιχείο των νότιων Σκωτσέζων όπου σημαίνει ‘is it’. Συμπληρωματικά, σε γραμματικό επίπεδο, χρειάστηκε να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις έτσι ώστε να είναι νοηματικά ορθές οι εκάστοτε προτάσεις. Αναλυτικότερα, κάναμε μερικές μετατροπές σε μέρη του λόγου. Πιο συγκεκριμένα, σε κάποιες περιπτώσεις, το ρήμα αποδίδοταν ως μετοχή (His whole body stiffened) όπου αντί το stiffened να αποδοθεί ως ‘έσφιξε’ (δηλ. ως ρήμα σε χρόνο αόριστο), αποδόθηκε ως ‘σφιγμένο’ (δηλ. Έγινε χρήση μετοχής).

IV. Αξιολόγηση της ποιότητας της μετάφρασης

Έχοντας εντοπίσει και αναλύσει τα μεταφραστικά προβλήματα, τις προκλήσεις αλλά και αιτιολογήσει τις μεταφραστικές μας επιλογές, προχωράμε στο κομμάτι της αξιολόγησης της ποιότητας της μετάφρασης, χωρίς να επεκταθούμε πολύ. Όπως είναι λογικό, η αξιολόγηση της ποιότητας μιας μετάφρασης είναι πολύ σημαντική για τον ίδιο τον μεταφραστή εφόσον οφείλει να είναι σε θέση να κατανοήσει κατά πόσο η μετάφραση του είναι επιτυχημένη και κατά πόσο επιτελεί όλους τους στόχους αλλά και σκοπούς του κειμένου. Ωστόσο, παρά τη σημαντικότητα της αξιολόγησης, δε μπορούμε να παραλείψουμε, πως είναι πολλές φορές δύσκολο να αξιολογηθεί ένα μετάφρασμα με αντικειμενικά κριτήρια από τους ίδιους μας τους εαυτούς εάν είναι ποιοτικό ή μη.

Αρχικά, η αξιολόγηση μας είναι προσανατολισμένη στο ΚΣ, χωρίς όμως να παραλείπεται η σύγκριση με το ΚΠ. Όπως είναι φανερό, η παρούσα εργασία βασίζεται στο λειτουργικό θεωρητικό μοντέλο της Nord, με επιρροές από την θεωρία του σκοπού, με κύρια πρόσωπα τους Reiß και Vermeer. Με λίγα λόγια η Nord εστίαζε σε μεγάλο βαθμό στην ανάλυση του ΚΠ αλλά και στη σχέση που θα έπρεπε να δημιουργηθεί μεταξύ ΚΠ και ΚΣ.

Με βάση όλα τα παραπάνω, είναι σημαντικό να προσθέσουμε, πως η συγκεκριμένη μετάφραση εκπονήθηκε στα πλαίσια μιας πτυχιακής εργασίας και αναμφίβολα επιδέχεται βελτιώσεις. Ωστόσο, πιστεύουμε πως πρόκειται για μια ικανοποιητική προσπάθεια μετάφρασης και ανάλυσης ενός λογοτεχνικού κειμένου, καθώς χρησιμοποιήθηκαν σημαντικές πληροφορίες περί θεωρίας της μετάφρασης αλλά και στη πράξη συγκεκριμένη στρατηγική ως προς την ανάλυση και αιτιολόγηση των επιλογών από το ΚΠ στο ΚΣ. Σκοπός του συγκεκριμένου μεταφράσματος, είναι τόσο η εξάσκηση και εξοικείωση της ειδικευμένης αυτής μετάφρασης, αλλά και της εκτενούς ανάλυσης ενός λογοτεχνικού κειμένου, όσο και η διατύπωση ιδεών του συγγραφέα αλλά και η δυνατότητα παρουσίασης του παρόντος κειμένου στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό όπου θα επιθυμούσε να μελετήσει συγγραφικό έργο της M.L Rio.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Η παρούσα εργασία, λόγω της ιδιαίτερης φύσης της, αποτελεί τη διεκπεραίωση των προπτυχιακών μας σπουδών στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας. Γι'

αυτό τον λόγο, επιλέχθηκε η μετάφραση ενός λογοτεχνικού κειμένου, μιας που μας προκαλεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθ' όλη τη διάρκεια φοίτησης μας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Έτσι, με τη μετάφραση ενός αποσπάσματος του μυθιστορήματος 'If we were villains', ολοκληρώνεται ένας κύκλος σπουδών και ευελπιστούμε στο κοντινό μέλλον , να σταθεί κομβικό σημείο και να συνεχιστεί η ενασχόληση μας με τη λογοτεχνική μετάφραση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

- M.L RIO *IF WE WERE VILLAINS*, London: Titan books 2017
- MUNDAY, J. *Μεταφραστικές σπουδές: θεωρίες και εφαρμογές*. Μτφρ. Άγγελος Φιλιππάτος, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2004
- ΚΑΤΑΡΙΝΑ ΡΑΙΣ, ΧΑΝΣ ΒΕΡΜΕΕΡ, *Θεμελίωση μιας Γενικής θεωρίας της μετάφρασης*. Μτφρ. Olaf Immanuel Seel, Αθήνα: Δίαυλος, 2021
- NORD C: *Textanalyse Und Übersetzen: Theoritische Grundlagen, Methode Und Didaktische Anwendung Einer Übersetzungsrelevanten Textanalyse*. Χαϊδελβέργη: Gross, 1998
- WIKTIONARY, 2020

[is't - Wiktionary, the free dictionary](#)

- BOOKBROWSE, *M.L Rio Biography*

[M L. Rio author biography \(bookbrowse.com\)](#)

